

Abstrakt

Tato diplomová práce se zabývá pareidoliemi jako senzorickými iluzemi u pacientů s idiopatickou formou poruchy chování v REM spánku (iRBD). V teoretické části představuje iRBD jakožto prodromální stadium neurodegenerativních onemocnění z okruhu alfa-synukleinopatií. Dále pak fenomén pareidolií jako potenciálně klinicky užitečné měřítko progredující neurodegenerace u iRBD. Cílem empirické části práce bylo ověřit diskriminační potenciál Testu šumu a pareidolií (*TŠP*) na české populaci pacientů s iRBD ($n = 17$) a kognitivně zdravých dobrovolníků ($n = 54$). Dalším cílem bylo zmapovat klinickopsychologické souvislosti výskytu pareidolií v obou skupinách a nakonec porovnat četnost výskytu pareidolických odpovědí u iRBD pacientů s mírnou kognitivní poruchou (iRBD-MCI) oproti iRBD bez kognitivní poruchy (iRBD-NC). Probandi byli podrobeni vyšetření *TŠP* a dalšími neuropsychologickými testy. Výsledky analýz ukázaly, že *TŠP* prokázal velmi slabou schopnost diskriminace mezi skupinami. Byla nalezena významná souvislost mezi měřítkem globálních kognitivních funkcí a schopností správného rozpoznání obličejů v *TŠP* u pacientů s iRBD. Pacienti s iRBD-MCI vykazovali vyšší počet pareidolických odpovědí oproti iRBD-NC. Tato zjištění představují cenný explorativní vhled do vztahu mezi pareidoliemi a kognitivními schopnostmi u iRBD v českém kontextu.

Klíčová slova: pareidolie; porucha chování v REM spánku; alfa-synukleinopatie